

صفحه اول | پخش زنده | ویدیو | تلویزیون | رادیو | ایران | افغانستان | جهان | هنر | ورزش | اقتصاد | بیشتر

نظارت استصوابی چطور شروع شد؛ روایت هاشمی رفسنجانی

امیر رستاق
روزنامه‌نگار

مهمت

نیروی
را توقیف
مقامات

دریایی
را توقیف
شده اس
اتحادیه

4 ژو

ترامپ
تهدید

4 ژو

کره
استرال

4 ژو

گزاره

همرسانی

7 فوریه 2016 - 18 بهمن 1394

آقای رفسنجانی در اولین دوره ریاست‌جمهوری بعد از مرگ آیت‌الله خمینی

اکبر هاشمی رفسنجانی، رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام که اخیرا گفته است "قدرتی ندارم فشار بیاورم در مورد تایید صلاحیت‌ها تجدیدنظر شود"، در خاطرات خود نوشته که ۲۳ سال قبل مهم‌ترین شخص برای تاثیرگذاری بر آیت‌الله خامنه‌ای و شورای نگهبان در کاستن از شدت رد صلاحیت‌ها بود.

در کتاب خاطرات سال ۱۳۷۱ آقای هاشمی رفسنجانی که امسال با عنوان "رونق سازندگی" منتشر شد، تصویری از نقش او در موضوع نظارت استصوابی ارائه شده است.

خاطرات سال ۱۳۷۱ با روزهای اوج انتخابات همراه است. روزهایی که اوج اظهار نظر افراد و گروه‌ها درباره انتخابات است و تقریبا عید سال ۱۳۷۱ را کاملا انتخاباتی کرده است. انتخابات مجلس چهارم روز جمعه ۲۱ فروردین ۱۳۷۱ برگزار شد. انتخاباتی که نخستین انتخابات مجلس بعد از درگذشت آیت‌الله خمینی و نخستین دوره اجرای نظارت استصوابی شورای نگهبان بود.

آقای هاشمی، رییس‌جمهور وقت به روال تمام جلد‌های پیشین، توضیحی بر روزنوشت‌های هر سال و مهم‌ترین رخداد‌های داخلی و خارجی می‌نویسد. در مقدمه کتاب که تاریخ ۸ بهمن ۹۳ را در پایان دارد، او از شبی در سال ۷۱ (نوزدهم ماه رمضان ۱۴۱۲) یاد می‌کند که عبدالله نوری (وزیر کشور وقت) به دیدارش می‌آید؛ ساعت‌های پایانی روز سوم نوروز. آقای نوری فهرستی از رد صلاحیت‌های افراد را پیش روی او قرار می‌دهد و آقای هاشمی تعبیر "یک بی‌عدالتی در صحنه سیاسی کشور" را برای آن به کار می‌برد.

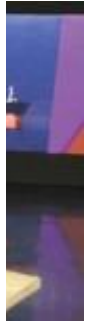
بر اساس این کتاب، آقای هاشمی به آقای نوری اعتراض می‌کند که وزارت کشور مسئول هیات‌های اجرایی است اما پاسخ عبدالله نوری بر نگرانی آقای هاشمی می‌افزاید: "قدرت و فشار شورای نگهبان، مانع مراعات عدالت و قانون در تشکیل هیات‌های اجرایی شده و توازن قانونی به دست نیامده است". آقای هاشمی از رخدادن چنین اتفاقاتی در گذشته هم خبر می‌دهد که به زعم او "امام [آیت‌الله خمینی] زهر آن را می‌گرفتند". اما در این دوره که نخستین انتخابات در زمان رهبری آیت‌الله خامنه‌ای است، به نوشته آقای هاشمی "مواردی حل شد و بیشتر موارد حل نشده ماند که به صورت استخوانی در زخم، هنوز هم ادامه دارد". حتی در چند نوبت آقای کروبی به عنوان دبیرکل مجمع روحانیون از او می‌خواهد که در پذیرفتن صلاحیت شمار بیشتری از جناح آنها کمک کند که آقای هاشمی می‌نویسد "من هم مطالب ایشان و سایر افراد را به رهبری منتقل کردم، اما ایشان آمادگی کمک بیشتر را نداشتند".

این نخستین دوره‌ای است که شورای نگهبان بحث نظارت استصوابی را مطرح کرده و دخالت را تا تعیین هیات‌های اجرایی هم کشانده است. به گفته آقای هاشمی او با انتصاب عبدالله نوری (یکی از چهره‌های شاخص جریان چپ) به عنوان وزیر کشور می‌خواست بین دو مرکز موثر در مدیریت انتخابات موازنه ایجاد کند. اما او می‌نویسد: "کار که شروع شد، عملا نظر شورای نگهبان در پذیرش و یا رد صلاحیت‌ها، ددرس‌های زیادی برای من به بار آورد".

هاشمی در بخشی دیگر از مقدمه خود به اختلاف میان نیروهای جریان چپ با آیت‌الله خامنه‌ای می‌پردازد که در دوره آیت‌الله خمینی از نخست‌وزیر حمایت می‌کردند و بعد از مرگ بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران "مشکلاتی بین بعضی از آنها و رهبری و نیز دولت بروز کرد؛ این مشکلات اگر چه در زمان آیت‌الله خمینی وجود داشت ولی به زعم آقای هاشمی "دیگر فضا عوض شده بود" و این بار آیت‌الله خامنه‌ای در جایگاه رهبری نشسته و عملا ابتکار عمل را به دست گرفته بود.

حمله؛

آیا صد دولت

چطور

به هم

چرا رئی

آینده
شد؟

پربینند

نیروی در
را توقیفترامپ در
برگردند و

ابراز شگف

ارتش آمر!
پایتخت زرسوایی د
ادبشانمصر خواه
شد

عکس یادگاری نمایندگان چهارمین مجلس شورای اسلامی

نخستین جرقه‌های احساس خطر

تقریباً ۹ ماه قبل از برگزاری انتخابات مجلس چهارم، بحث نظارت استصوابی شورای نگهبان با نامه آیت‌الله رضوانی (از فقهای این شورا و رئیس هیات مرکزی نظارت بر انتخابات) به دبیر شورا (آیت‌الله محمدی گیلانی) مطرح و در جلسه یکم خرداد ۱۳۷۰ به این شرح مصوب شد: "نظارت مذکور در اصل ۹۹ قانون اساسی استصوابی است و شامل تمام مراحل اجرایی انتخابات از جمله تایید و رد صلاحیت کاندیداها می‌شود."

یازده روز بعد، نخستین بازتاب‌های مربوط به طرح را می‌توان در دیدار آقای هاشمی با آقای خامنه‌ای دید: "شب مهمان آیت‌الله خامنه‌ای بودم... درباره انتخابات آینده مجلس و مساله رادیکال‌ها مذاکره شد." به نظر می‌آید "مساله رادیکال‌ها" به نشست چند روز قبل مجمع روحانیون باز می‌گردد. نشستی که روز ۷ خرداد مجمع روحانیون مبارز برگزار کرد و به تفسیر شورای نگهبان واکنش نشان داد که آقای هاشمی در خاطرات هشتم خرداد به آن اشاره کرده است: "دکتر حسن حبیبی آمد و خبر داد که در جمع مجمع روحانیون مبارز اختلاف افتاده است. آقای کروبی و جمعی به سوی اعتدال و آقای خوینینی‌ها و جمعی دیگر به سوی افراط در مواضع میل کرده‌اند."

+ مرور خاطرات سال ۱۳۷۰ آقای هاشمی را اینجا بخوانید.

اما صحبت رسمی درباره انتخابات و احتمال دخالت در آن عصر ۴ مرداد ماه ۱۳۷۰ اتفاق افتاد. در آن روز بر اساس این خاطرات، عبدالله نوری به عنوان وزیر کشور "درباره احتمال دخالت شورای نگهبان در امر انتخابات به عنوان نظارت، چاره‌جویی کرد به صورتی که تغییر قانون اساسی است." آقای هاشمی پاسخ می‌دهد "مدارا می‌شود و مشکلات را باید رفع کرد"، گرچه در متن اشاره‌ای به این مشکلات نشده است.

سیگار کش
می زند

آیا صدا و
دولت رو

پس زمینه

کره شمالی
را آزاد کرد

دو روز بعد ششم مرداد و در یکشنبه شبی که آقای هاشمی مهمان آیت‌الله خامنه‌ای است، خبر می‌دهد که "ایشان نظر شورای نگهبان در تفسیر قانون اساسی (در مورد نظارت استصوابی) را تایید کرده‌اند". آقای هاشمی اطلاعات بیشتری درباره این جلسه و دیدگاه خود نمی‌گوید اما نگاهی به دست‌نوشته‌های روز ۶ بهمن همین سال نشان می‌دهد که او هم چندان ناراضی از این تفسیر نیست. در این روز او به دیدار هفتگی خود با آقای خامنه‌ای که از قرار شب‌های یکشنبه انجام می‌شود اشاره کرده و می‌نویسد "درباره ... و انتخابات مجلس چهارم و شورای نگهبان و تفسیر اصل ۹۹ و مذاکره و تصمیم‌گیری شد. تفاهم و وحدت نظر داریم."

دیدار سران جریان چپ با هاشمی

از قرار نتیجه دیدار ۶ مرداد به گوش نیروهای جریان چپ می‌رسد که جمعی از سران آنها تقاضای ملاقات با اکبر هاشمی رفسنجانی و گفت‌وگو با او را می‌کنند. روز ۱۴ مرداد محمد خاتمی (وزیر ارشاد وقت) اسدالله بیات، مجید انصاری و عبدالواحد موسوی لاری به دیدار هاشمی می‌آیند و "از تعبیر شورای نگهبان و احتمال حذف نیروهای خط خودشان اظهار نگرانی" می‌کنند و از آقای هاشمی برای حل این مشکل استمداد می‌خواهند. پاسخ هاشمی تاییدی است بر نگرانی‌های آنها: "گفتم با تفسیر کاری نمی‌شود کرد، حق شورای نگهبان است، گرچه ممکن است تفسیر درست نباشد. بیشتر باید تلاش کرد که خطی برخورد نکنند، البته امکان حذف بعضی‌ها هست."

اواخر شهریور ماه نیز آقای هاشمی به دیداری که حسن حبیبی با او داشت اشاره و از قول آقای حبیبی نقل می‌کند که "تندروها" به نظر آقای حبیبی مبنی بر اجرایی کردن نظر شورای نگهبان اعتراض داشته‌اند. "تندروها" لقبی است که آقای هاشمی در خاطرات سال ۱۳۷۰ به بخشی از نیروهای جریان چپ مذهبی می‌دهد.

در خاطرات آقای هاشمی تا بهمن ماه ۱۳۷۰ تقریباً اشاره‌های بسیار گذرا به بحث انتخابات مجلس می‌شود اما روز چهارم بهمن او از دیدار احمد خمینی با خود صحبت می‌کند که "از امکان رد صلاحیت بعضی از چهره‌های خط تندرو توسط شورای نگهبان در انتخابات اظهار نگرانی نمود و گفت بنا دارد با رهبری در این خصوص مذاکره کند."

شانزده روز بعد اعضای مرکزی هیات نظارت شورای نگهبان همراه احمد جنتی به دیدار آقای هاشمی می‌آیند. برداشت اکبر هاشمی رفسنجانی از این دیدار این است که "می‌خواستند از همکاری دولت با شورای نگهبان، در خصوص اعمال نظارت استصوابی مطمئن شوند" اما او در خاطراتش به نظر خود و این که با اعضای شورا چه سخنی گفته‌است، اشاره‌ای نمی‌کند. همچنانکه از دیدار همان شب خود با آیت‌الله خامنه‌ای تنها به این نکته بسنده می‌کند: "درباره انتخابات و نظارت شورای نگهبان ... صحبت کردیم."

البته به جز در مواردی بسیار معدود آقای هاشمی از تمام دیدارهای خود با آیت‌الله خامنه‌ای تنها به صحبت درباره سرفصل‌ها اکتفا می‌کند و از بیان نظرات رهبر ایران درباره موضوعات خودداری می‌کند.

از راست: احمد خمینی، منصور رضوی، اکبر هاشمی رفسنجانی و عبدالله نوری در مقبره بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران

انصراف نهضت آزادی و بازرگان از انتخابات

مذاکره عبدالله نوری با آقای هاشمی درباره تقاضای به رسمیت شناخته شدن نهضت آزادی نیز از دیگر مواردی بود که در روز ۵ اسفند در دیدار این دو مطرح شد. آقای هاشمی می نویسد: "نامه امام با صراحت آن را ممنوع کرده است و راهی برای تاییدشان نیست." در پانوشت همین روز آمده است که "روز ۱۷ اسفند همان سال، مهدی بازرگان، رهبر نهضت آزادی در مصاحبه با رادیو بی بی سی گفت که با توجه به شرایط موجود، از جمله عدم آزادی و امنیت لازم، در انتخابات مجلس شورای اسلامی شرکت نخواهد کرد." در این دیدار آقای نوری از احتمال برخورد خشن تر شورای نگهبان به دنبال اظهارات روز قبل رهبر ابراز نگرانی می کند. روز قبل و همزمان با سخنرانی رهبر ایران درباره انتخابات، احمد جنتی به فهرست ائمه جمعه موقت تهران اضافه می شود.

آقای جنتی روز ۲۴ اسفند در تماس تلفنی با آقای هاشمی "از عدم همکاری وزارت کشور و مساله هیات اجرایی انتخابات تهران" می گوید و آقای هاشمی با آقای نوری صحبت و نوعی "تفاهم" را پیشنهاد می کند.

در آخرین روز رسمی سال (۲۸ اسفند) دو تن از چهره های مطرح مجمع روحانیون (مجید انصاری و عبدالله نوری) به دیدار هاشمی می آیند و ابراز نگرانی می کنند از اختلافات میان دو تشکل روحانی که هاشمی وعده داد برای کم کردن اختلافات تلاش کند.

رد صلاحیت هادی غفاری و صادق خلخالی

سوم فروردین ماه ۱۳۷۱ است و خبر می‌رسد که صلاحیت تعدادی از کاندیداهای مجلس در هیات‌های اجرایی رد شده است. هیاتی که زیر نظر وزارت کشور است و قاعدتا باید با توجه به گرایش‌های وزیر صلاحیت آنها تایید شود. در جمع ۲۳ نماینده مجلس سوم که رد شده اند چهره‌های مشهوری چون هادی خامنه‌ای، هادی غفاری، صادق خلخالی و ... هستند.

یک روز بعد که فشارهای گروه‌ها و افراد رد صلاحیت شده فزونی می‌یابد، هاشمی استنباط خود از مسئولان وزارت کشور را این گونه می‌نویسد: "وزارت کشور تحت فشار است؛ از این که در جریان شکل‌گیری هیات‌های اجرایی به شورای نگهبان امتیاز داده، پشیمان است، گرچه شورای نگهبان آن را امتیاز نمی‌داند و حق خودش می‌داند."

روز بعد این فشار بیشتر می‌شود. ابتدا ۱۱ تن از نمایندگان که در هیات‌های اجرایی رد صلاحیت شده اند، از جمله هادی غفاری و صادق خلخالی به گفته آقای هاشمی "برای استمداد و رفع مشکل می‌آیند" که از آنها می‌خواهد شکایت بنویسند تا پیگیری کند. مدتی بعد مهدی کروبی و محمد موسوی خویینی‌ها (دو عضو شناخته شده مجمع روحانیون مبارز) می‌آیند و می‌گویند "جوی به وجود آمده که تحت تاثیر همین جو هیات‌های اجرایی اقدام به حذف کرده‌اند. نگران هستند که در مراحل بعدی، هیات‌های نظارت و خود مجلس افراد بیشتری را حذف کنند" و سپس رونوشت نامه‌ای را که به رهبر ایران نوشته‌اند به آقای هاشمی می‌دهند. در آن نامه آمده است که "اگر این وضع اصلاح نشود، مجمع روحانیون مبارز در انتخابات شرکت نخواهد کرد." توصیه آقای هاشمی این است: "به آنها گفتم از موضع دلسوزی حرف بزنند و تهدید به کناره‌گیری نکنند."

روز ششم فروردین آقای هاشمی می‌نویسد که ابتدا با وزیر کشور صحبت می‌کند و سپس با شورای نگهبان و در نهایت می‌نویسد: "اختیارات شورای نگهبان، در مواردی وزارت کشور را خلع سلاح می‌کند." شب نیز تلفنی با آیت‌الله خامنه‌ای درباره انتخابات صحبت می‌کند اما طبق معمول هیچ اطلاعات اضافه‌ای درباره این گفت‌وگو نیامده است.

تصمیم آیت‌الله خامنه‌ای درباره کناره‌گیری مجمع روحانیون مبارز

هفتم فروردین، آیت‌الله خامنه‌ای در سخنرانی نماز جمعه معیاری برای "نمایندگان صالح" مجلس تعیین می‌کند که به زعم آقای هاشمی "به ضرر تندروها تمام می‌شود." سخنان آیت‌الله خامنه‌ای بی‌پاسخ نمی‌ماند؛ روز بعد مهدی کروبی در نشست شورای عالی امنیت ملی به آقای هاشمی می‌گوید "مجمع روحانیون مبارز مصمم شده که در انتخابات کاندیدا معرفی نکند؛ گفتم به صلاحش نیست." فشار جریان چپ سبب می‌شود تا آقای هاشمی بر خلاف روال هفتگی جلسه‌ای ویژه با آیت‌الله خامنه‌ای بگذارد: "درباره احتمال کناره‌گیری مجمع روحانیون مبارز از انتخابات مجلس صحبت و تصمیم‌گیری شد که باید مانع گسترش اختلافات شویم."

دوشنبه ۱۰ فروردین فشارهای نمایندگان رد صلاحیت شده و شدت آن به اندازه‌ای است که آقای هاشمی با بیان این نکته که "رد صلاحیت‌ها به افراط کشیده شده است" تلفنی با محمدی گیلانی، دبیر شورای نگهبان صحبت می‌کند و از او می‌خواهد دفاع برخی از افراد را بشنود. تماس کروبی و تقاضای او برای دخالت هاشمی و رهبری از دیگر مواردی است که در این روز اتفاق می‌افتد.

صبح روز بعد علی یونسی از ستاد مرکزی نظارت شورای نگهبان به دیدن آقای هاشمی می‌رود تا "درباره مردودی‌ها و نحوه رسیدگی به شکایات توضیح دهد." از جمله پرونده‌هایی که آقای هاشمی از آن یاد می‌کند،

پرونده علی عبدالعلی زاده، نماینده ارومیه است که آقای هاشمی بعد از شنیدن توضیحات می گوید "[شورای نگهبان] مواظب بذر اختلاف در جامعه، انقلاب و تاریخ باشند."

فهرست ۲۹ نفره‌ای که به رهبری داده می‌شود

پیش از ظهر ۱۱ فروردین، عبدالله نوری به دیدار آقای هاشمی می‌آید و به او می‌گوید که با سران مجمع روحانیون مبارز صحبت کنند و تعدادی از افراد "معتدل‌تر" را پیشنهاد دهند و از رهبر بخواهند آنها را "ابقا" کند. بر اساس خاطرات آقای هاشمی، عصر "فهرست ۲۹ نفره‌ای" فرستاده می‌شود و آقای هاشمی آن را تلفنی برای رهبر می‌خواند.

هنگام افطار آقای هاشمی میزبان شورای مرکزی جامعه روحانیت مبارز است. بر اساس خاطرات او، در افطار اعضای شورای مرکزی گزارش تبلیغات خود را می‌دهند و از روند حذف رقبای خود "ابراز رضایت" می‌کنند.

سحرگاه ۱۲ فروردین، عبدالله نوری، فهرست ابلاغ شده شورای نگهبان از رد صلاحیت‌ها را به آقای هاشمی می‌رساند که در آن "تقاضای وساطت نزد رهبری" مطرح شده است. صبح روز بعد این فهرست (۲۲ نفر نمایندگان فعلی و ۱۱ نفر از نامزدهای جدید) به دفتر رهبری فرستاده می‌شود. ظهر تماسی تلفنی بین آقای هاشمی و آیت‌الله خامنه‌ای برقرار می‌شود. روایت آقای هاشمی چنین است: "ایشان حاضر نیستند در مورد لیست یک‌جا اقدام کنند، اما آمادگی قبول تعدادی از آنها را دارند." عصر محمدی گلپایگانی، رییس دفتر رهبر اطلاع می‌دهد که پس از بررسی، پرونده ۹ نفر پذیرفته می‌شود. دو نفر از لیست ۲۲ نفری نمایندگان و هفت نفر از نامزدهای جدید. در کتاب خاطرات آقای هاشمی نوشته شده که او به رییس دفتر رهبر گفته "این کافی نیست."

درخواست آیت‌الله خامنه‌ای از کربوبی

سحر روز ۱۳ فروردین، یاسر هاشمی خبر می‌دهد که مجمع روحانیون جلسه داشته و تصمیم گرفته‌اند در انتخابات شرکت کنند. آقای هاشمی می‌نویسد "تلفنی با رهبر صحبت کردم؛ ایشان خبر دادند که عصر دیروز آقای کربوبی را احضار کرده‌اند و خواسته‌اند که در انتخابات شرکت کنند."

اما از قرار ماجرا به اینجا ختم نمی‌شود، چرا که همان روز آقای کربوبی دوباره با آقای هاشمی صحبت کرده و مشکلاتی را که باعث تفرقه و درگیری بین رد صلاحیت‌شده‌ها و تایید صلاحیت‌شده‌ها شده، یادآوری و درخواست کمک می‌کند. آقای هاشمی می‌گوید: "موارد را به رهبری منتقل کردم. برای فردا به ایشان و آقای خویینی‌ها وقت دادند."

تذکر آقای هاشمی به آقای جنتی

عصر همان روز احمد خمینی، فرزند آیت‌الله خمینی هم نزد آقای هاشمی می‌آید و از وضعیت "گله‌مند" می‌شود. در همین روز آقای هاشمی از سخنان آقای جنتی درباره رد صلاحیت شدگان گلایه می‌کند. به نوشته آقای هاشمی، آقای جنتی در مصاحبه‌ای "ادعای مبهمی" درباره پرونده‌های "سنگین" مالی و اخلاقی کرد که این مساله بیشتر نامزدها را عصبانی کرد. او می‌نویسد: "تا شب تلفن‌های زیادی از ردی‌ها داشتم. برای من

خیلی سخت و تلخ است. این گونه مقامات نباید این چنین حرف بزنند."

صبح روز بعد آقای هاشمی با آقای جنتی که قرار است نخستین خطبه نماز جمعه تهران را بخواند، تماس می‌گیرد و به گفته او "تذکراتی می‌دهد که نمک بر زخم آزرده‌خاطرها نپاشد."

سه‌شنبه بعد، ۱۸ فروردین، آقای جنتی به دیدار هاشمی می‌آید و از او می‌خواهد که راه‌علاجی برای فشار رد صلاحیت‌شده‌ها و دامن زدن روزنامه سلام به این مساله پیدا کند. از قرار برخی از رد صلاحیت‌شده‌ها خواهان انتشار موارد اتهامی شورای نگهبان هستند که آقای هاشمی می‌نویسد "اگر مواردی قابل اعلان است با کسب موافقت طرف اعلان کنند." روز بعد اما آقای هاشمی با رهبر درباره همین مساله مشورت می‌کند. او می‌نویسد: "قرار شد صبر کنیم." به نظر می‌رسد پیشنهاد آقای هاشمی به آقای جنتی از طریق شورای نگهبان مطرح و آیت‌الله خامنه‌ای به آقای هاشمی توصیه کرده است فعلا صبر کند.

یک روز قبل از انتخابات آقای هاشمی در مصاحبه‌ای با صدا و سیما می‌گوید: "خوشبختانه صلاحیت‌ها به اندازه نیاز تایید شده و متاسفانه به بعضی جفا شده."

شب شنبه بعد از انتخابات، اکبر هاشمی رفسنجانی با احمد خمینی مهمان آیت‌الله خامنه‌ای هستند. درباره آن دیدار آقای هاشمی می‌نویسد: "بیشتر صحبت درباره انتخابات بود. گفته شد به نحوی باید به مجمع روحانیون مبارز که شکست خورده‌اند، تذکر داده شود که از آینده مایوس نباشند." یکشنبه شب هم آقای هاشمی دوباره مهمان رهبر است. او می‌نویسد: "آیت‌الله خامنه‌ای نتیجه انتخابات را تفضل الهی و خارج از برنامه‌ریزی مان می‌دانند."

هم‌رسانی چگونه می‌توانید این مطلب را به دیگران برسانید

بالا

مطالب مرتبط

روزشمار انتخابات ایران؛ ۱۹ روز تا رأی‌گیری

16 فوریه 2016 - 27 بهمن 1394

زندۀ روزشمار انتخابات ایران، ۲۰ روز تا انتخابات ایران: استقبال هاشمی رفسنجانی از 'بازگشت درصدی از رد صلاحیت شده‌ها'

16 فوریه 2016 - 27 بهمن 1394

صلاحیت بیش از نیمی از داوطلبان نامزدی در انتخابات مجلس ایران تایید نشد

17 ژانویه 2016 - 27 دی 1394

آیت الله خامنه ای: گفتم کسانی که نظام را قبول ندارند رأی بدهند، نه اینکه وارد مجلس بشوند

20 ژانویه 2016 - 30 دی 1394

همه زنان مجلس شورای اسلامی: ۷۸ کرسی، ۴۹ زن

4 فوریه 2016 - 15 بهمن 1394

اظهار تاسف هاشمی رفسنجانی از رد صلاحیت‌ها؛ چهره‌های اصلاح طلب خواستار دخالت روحانی شدند

18 ژانویه 2016 - 28 دی 1394

مجلس خبرگان؛ آیا صلاحیت رفسنجانی تأیید می‌شود؟

25 دسامبر 2015 - 04 دی 1394

هاشمی رفسنجانی: گروهی برای بررسی جانشین رهبری تعیین شده است

13 دسامبر 2015 - 22 آذر 1394

مطالب بیشتر از ایران

روزنامه‌های تهران، ایران در وسط دعوای ترامپ و کلینتون

28 سپتامبر 2016 - 07 مهر 1395

وزیر دفاع ایران بر توسعه توان موشکی تاکید کرد

25 سپتامبر 2016 - 04 مهر 1395

رهبر ایران تایید کرد که مخالف نامزدی احمدی‌نژاد در انتخابات است

26 سپتامبر 2016 - 05 مهر 1395

صفحات سایت بی بی سی

Sport

Radio

News

Weather

Arts

درباره بی بی سی

Cookies

Parental Guidance

Get Personalised Newsletters

آگهی هدفمند

شرایط استفاده

سیاست حفظ حریم خصوصی

Accessibility Help

تماس با بی بی سی

آگهی خود را به ما بسپارید

© 2019 بی بی سی. بی بی سی مسئول محتوای سایت های دیگر نیست. سیاست ما درباره لینک دادن به سایت های دیگر.